

10 25724
0

10
25724
0

Бибиражаб Эргашева

НУРГА ОШУФТА ЮРАК

25724

10 0 | 2000A-2895

Израмева, Ђи

Израмева оукупно

Локал: Улешаф

2000A-2895

1000	2000
------	------

БИБИРАЖАБ ЭРГАШЕВА

НУРГА ОШУФТА
ЮРАК

ШЕЪРЛАР

Абдулла Қодирий номидаги
Халқ мероси нашриёти
Тошкент - 2000

ДИЛШОД ҚИЛИЧНИНГ "ТУРОНДОТ"
ХУСУСИЙ КОРХОНАСИ

Эргашева Б.

Нурга ошуфта юрак. Шеърлар. – Т.: Абдулла Қодирий номидаги Халқ мероси нашриёти. 2000 – 40 б.

*Мен яшайман икки дарё орасида,
Сўлим гўша, гўзал Ёржон қишлоғида...*

Бу содда ва самимий сатрлар шоира Бибиражаб Эргашевага мансуб. Бибиражаб Бухоро туманида туғилган. Касби ўқитувчилик. Ёшлигидан шеър дарди билан яшайди. Шу пайтгача шоиранинг "Меҳрим" (1995), "Райҳон ифори" деб номланган шеъррий тўпламлари нашр этилган.

Мен Бибиражаб билан шеърят баҳонасида эмас, балки бошқа бир сабаб билан танишиб қолганман. Мамлакатимиз Президентини топшириқлари билан иқтидорли ёш мутахассислар билан мулоқотлар қилиш мақсадида Бухорога борганимда танишганман. Юз-кўзи Бибиражабга ўхшаган, Бибиражабдек ўқитувчилик касбини танлаган сингиллари билан танишганман. Бухоро туманилик бу сийратларда самимийлик ва соддалик барқ уриб турган уч опа-сингил билан танишув менинг ёдимдан асло чиқмас керак.

Бибиражабнинг шеърларида ҳам ўша самимийлик, ўша соддаликни кўрдим. Унинг сатрларида шеърятга бўлган меҳр ва садоқат бор. Аслида бу меҳр ва садоқат шоиранинг она юртига бўлган меҳр ва садоқатидан сув ичади.

Мен шоиранинг янги шеъррий тўплами билан танишиб чиқдим. Ишончим комилки, шеърят ихлосмандлари ҳам бу шеърлар билан танишганда мен туйган туйгуларга шерик бўлажиклар.

Бибиражаб, шеър йўлингиз оқ бўлсин!

Хуршид ДАВРОН

9.05.99 йил

Ўз2

A | O'zb. Res. DK
2895

10 25724
0

ИФТИХОР

Мард Гўрўглининг учкур Фиркўки,
Елкасида опичлаб учди дунёни.
Донишманд элимнинг онги шуури,
Юлдузга бахш этди сўнмас зиёни.

Алпомиш иймонни айлади шиор,
Барчин танти алпдан қилди ифтихор.
Келганда ўлкамга келинчак баҳор,
Тўмарис мардлигин айтади такрор.

Ватаним, сен ўзинг бешикка солиб,
Бағрингда ўстирдинг Ибн Синони.
Майдонда сен ҳар дам енгилмас ғолиб,
Яратдинг Темурдек ўлмас сиймони.

Маккам ҳам ўзингсан, Мадинам ўзинг,
Паноҳим ўзингсан-чин юрак сўзим.
Қуръондек ҳикматли, ҳадисдек теран,
Қалбим қўшиғисан, сен азиз Ватан.

Кўкдаги сомон йўл меҳрингга пайваст,
Бир кун карвонларинг шу йўлдан ўтар.
Халқинг хизматингга ҳар дам камарбаст,
Таърифингни келтириб қасида битар.

Жон ришталарим сенга боғланган,
Дилимда жўш урар ифтихор, ғурур.
Ватаним, бағрингда озод яшайман,
Бу туйғу қалбимга бахш этар сурур.

МУҚАДДАС ШАҲРИМ

Ассалом, Бухором – шаҳри азимим,
Юлдузлар ёшига тенгдош азалим.
Юракдан мафтунман, сендадир измим,
Сен онам, сен каъбам, наво ғазалим.

Фарзандларинг сени фозили, салох,
Номингни улуғлар коинот қадар.
Тупроғинг алқаган сен шариф шаҳар,
Аждодлар алқаган сен шариф шаҳар.

Ғиждувоний Баҳоуддинга устоди аввал,
Нақшбанд тариқати сенда мужассам.
Бухорий ҳадислари ақлга машғал,
Ибн Сино таълимоти жонларга малҳам.

Юртим, таърифингни битмоққа,
Ғазал мулкин султони Навоий керак.
Ўтмишинг ва келажагинг ёзмоққа,
Минглаб тарихнавис Наршахий керак.

Оллоҳ назар қилган, муқаддас шаҳрим,
Етти иқлим биледи мўътабар номинг.
Жамолинга етмоқ чун интилар ҳар ким,
Баланд бўлсин иқболинг, юксалсин шонинг!..

БУХОРО

Олам ичра бир жаҳонсан
Онажоним, жоним Бухоро.
Меҳринг қуёш, жонга дармонсан,
Боқий кўшиқ асл бир наво.

Не бахт эрур фарзандингман,
Туғилдим гул тупроғингда.

Сиғингум мен саждагоҳдай,
Бахтим топиб қучоғингда.

Тоза иймон, нурдек шаффоф,
Мангу ҳикмат пурмаъно.
Зарра гардинг айлай тавоф,
Нур жаҳоним, азиз маъво.

Боболар руҳи айлар дуо,
Завол кўрма, камол топгин.
Қадамжосан, тенгсиз аъло,
Улуғ номинг кўкка етсин.

ҚАЕРДАСИЗ, ЛАЙЛАКЛАР

Недан чўчдингиз, кимдан кўркдингиз,
Кимдан ранжидингиз, недан хуркдингиз,
Юртингиз ташлаб қай маконга кетдингиз,
Қаердасиз, укпар қанот лайлақлар?

Ватанни тарк айлаб кетдингиз йирок,
Минора бағрини ўртади фирок.
Васлингиздан умид узмайди бирок,
Қаердасиз, укпар қанот лайлақлар?

Сиз йўқсиз, Бухоро бағри кемтикдир,
Жаннатий боғлари сизга интиқдир.
Айрилиқ алами жуда аччиқдир.
Қаердасиз, укпар қанот лайлақлар?

Сизга тош отди қайси бир баттол,
Парвозингиз уларга келдими малол.
Кўргим келар сизларни – соғиндим алҳол,
Қаердасиз, укпар қанот лайлақлар?

Бугун давр ўзгача, ҳаётдир комрон,
Истиклолга етди Ватан соғ-омон.
Сўзларимга сира бўлмангиз ҳайрон,
Қаердасиз, укпар қанот лайлақлар?

Манзилингиз айтинг, борайин ўзим,
Сизга нисор бўлсин соф юрак сўзим.
Нигоҳим самода термулар кўзим,
Қаердасиз, укпар қанот лайлақлар?

Шаҳри шариф бағрига қайтинг,
Боши узра чарх уриб, кўшиқлар айтинг.
Қалбдаги аламни тамом унутинг,
Қаердасиз, укпар қанот лайлақлар?

ШУКРОНА

Берунийнинг хоки қолди йирокда,
Рўдакий ҳайдалди сўқир қароғда.
Машраб осилди ўзга тупрокда,
Сўнгги айтар сўзи сен бўлдинг, Ватан.

Ибн Сино ўзга юртда бўлганда сарсон,
Бобур Ватан дея чекканда фироғ,
Фурқат Ватандин айри тушган он,
Минг чандон муқаддас бўлгансан, Ватан.

Васлингта етолмай бағри қон бўлган,
Ҳажрингда ўртаниб, аччиқ ёш тўккан.
Илинж билан қароғи юмилмай кетган,
Руҳида барқарор яшайсан, Ватан.

Фарзандингман бағрингда кичик бир зарра,
Камол топиб яшайман, шукур минг карра.
Сен буюгим сен суюгим энг сара.
Онажоним ошёним сен - Ватан.

ВАТАН МЕҲРИ

Кузда ошёнин тарк этган қушлар,
Навбахор фаслида юртига қайтар.
Шод бўлиб, юраги севинчга тўлиб,
Юрти шаънига ҳамду сано айтар.

Нағмаларида Ватаннинг меҳри,
Соғинчин жўшиб айлайди изҳор.
Мафтун этмишдир Ватаннинг сеҳри,
Шукроналар айтар келганда баҳор.

Соғинч ҳиссини юракдан туйиб,
Қушлар Ватанни шунчалик қўмсар.
Инсончи, Ватанни жонидан суйиб,
Зарра тупроғин кўзига суртар.

МАФТУНИНГМАН, ШЕЪРИЯТ

Мафтун этдинг мени, шеърият,
Ишқинг билан ёниб яшайман.
Бир лаҳза йўқ менда ҳаловат,
Сени асло тарк этолмайман.

Сен эурсан яқин сирдошим,
Сухбатлашиб оламан таскин.
Маҳзунликда менинг бардошим,
Борлигинг чун сенга офарин.

Ватан бўлиб бағринга олдинг,
Она каби эркалаб суйдинг.
Юрагимга ишқ ўтин солдинг,
Ва ишқингда сарсон айладиңг.

Бу ишқ мени тарк этмас асло,
То ҳаётман мен билан ҳамроҳ.
Қалбим сенга абадий макон,
Сенинг билан биргаман ҳар он.

НУРГА ОШУФТА ЮРАК

Осмон тутди юзига ҳижоб,
Олам сиёҳ рангга бўялди.
Рухим қийнар ўртайди азоб,
Нурга ташна юрак қийнайди.

Телба шамол мажнундек кезар,
Оғир карвон булут кўчади.
Хаёлларим кезар дарбадар,
Нурни истаб эшик очади.

Ҳазиллашиб осмон ҳижобин.
Тортқилади бесабр шамол.
Нур таралди гўзал ораздан.
Куёш яна кўрсатди жамол.

ТОНГ ҚИЗИ

Тонг чоғи,
Кўкда юлдузлар ғуж-ғуж.
Улар аро бир юлдузга,
Нигоҳларим келди дуч.

Нури ялтирок, нафис,
Бошида ҳарир дурра.
Кумуштан, гули наргис,
Билсам, бу тонг қизи - Зухра.

ШИРИН ХАЁЛ

Самога хаёлан қилдим саёҳат,
Юлдузлар кўшикида бўлдим мен меҳмон.
Булутдан тўшаклар тўшаб қатма-қат,
Парқу болиш қўйиб қилдилар иззат.

Даврада бекадир соҳибжамол ой,
Юзидан нур ёғар, тўлғанар кокил.

Гўзал ва дилбардир нафосатга бой,
Хуснидан телбадир ҳар қандай кўнгил.
Соз чалиб рақсга тушди юлдузлар,
Оқ, нафис кўйлақда мисли ҳур қизлар.
Мафтун бўлдим улардан узолмай кўз,
Таъриф чун дунё кезиб тополмам сўз.

Сомонийўл бўйлаб кездим фалакни,
Турфа мўъжизага бўлдим мен дучор.
Жамоли яктодир само малакни,
Гўзаллик ҳақида бошқа сўз бекор.

Тонгга қадар курдилар базми жамшид,
Зулмат тун сочларин зеболаб ўрди.
Зар кокилин ёймай олами хуршид,
Ширин хаёл ўзни заминда кўрди.

ҲИЛОЛ

Юлдузлар қуршовида чикди янги ой,
Нафислиги бағишлар хуснига чирой.
Юлдузлар дугона, гўё у келин,
Ҳаё ва нафосат бўлмишдир сепин.

Чиройидан оқшом бўлмиш нурафшон,
Ҳар бир ошиқ арзир садқа қилса жон.
Ошиқларга ибратдир унинг вафоси,
Мадҳин жўшиб куйласин кўнгил навоси.

Осмоннинг безаги мафтункор ҳилол,
Мангу барқарор бўл, кўрмагин завол.
Кўнгиллар ёғдунгдан бўлсин мунаввар,
Само гумбазида сен ёниқ гавҳар.

КЕТМА, ҚУЁШ

Кўзларимга ботди қуёш,
Чўмилди у қароғимда.
Барисига бергум бардош,
Фақат чўкиб қолмасинда.

Қароғимда бўлди меҳмон,
Зиёсидан кўзим равшан.
Дилгинамда бир тавалло,
Бунда қолсин айлаб Ватан.

ТУН

Кора сочин ёйиб, тун кириб келди,
Манглайига юлдуздан тиллақош такиб.
Ойдан сирға такди, ороланди у,
Ва кетди борлиқнинг бағрига сингиб.

Гоҳ ўхшар малакка, гоҳ волидага,
Меҳр билан оламини ўраб чирмайди.
Эртақлар айтади ширин сўзи-ла,
Кеч киришин оллоҳдан интиқ сўрайди.

Тун алла айтади бутун оламга,
Ором олар оғушида бутун мавжудод.
Унинг таърифини олдим қаламга,
Хар тунда мўъжиза бўлади бунёд.

УМИД ЧИРОҒИ

Хаёл тарқок, руҳим оғир,
Кўзларимда мунгли ғам.
Айрилиқдан юрак оғрир.
Тушунмай лек ўзим ҳам.

Дилгинамга дафн этдим,
Орзуларимни бу кун.
Барисига қўл силкидим,
Либос кийдим мисли тун.

Сарик либос кийди сабр,
Қўлда асо, армон йиғлар.
Мотам гулдан бурканди қабр.
Умид эса дилин тиглар.

Қабр узра хазон фасли,
Тўшаб заъфар либосин.
Ҳаёт ўзи шундай асли,
Деб шивирлар видосин.

Мармар муздан ясаб шакл,
Лавҳа битди зисмистон.
Шошиб қолар бунда ақл,
Лек сукутда қабристон.

Кучокларин кенг ёйиб,
Кириб келди гулбахор.
Хушбўй-хушбўй атрин сепиб,
Меҳр-ла бокди такрор.

Қалбим қабри узра чечак,
Ҳар ён яшнаб бўй чўзди.
Шодликдан чалиб чапак,
Ҳасрат либоси тўзди.

Умид кўксида чирок,
Қайта яна нур сочди.
Орзулар ёйиб япрок,
Севинч қирғокдан тошди.

УМР

Юлдуз учди кўкда ногаҳон,
Бир ёруғ из қолди ортидан.
Дерлар бунда узилди бир жон,
Бир руҳ кетди инсон зотидан.

Ерда гарчи туғилса инсон,
Руҳи кетар осмон бағрига.
Бўлса неки бор имкон,
Сарф этолсин она ерига.

Яшар бўлсанг ҳаётда оқил,
Сенга бўлсин эзгулик ҳамроҳ.
Сендан рози бўлса ҳар бир дил,
Демак, умринг ўтмабди бекор.

Қалбинг кўкда қуёш бўлгуси,
Юлдузлар-чи, чақноқ кўзларинг.
Ой ҳам сендан андоз олгуси,
Майин насим дилбар сўзларинг.

Осмон йўли ҳаёт йўлингдир,
Ошпоқ булут руҳи пок эрур.
Покиза тонг жўшқин қалбингдир,
Шу хислат-ла боқийдир умр.

ТОНГ

Нақадар гўзал тонг,
Нозли, ишвали.
Мафтункор бир малак,
Сирли, жилвали.

Имлаб мени чорлар,
Тилсим кўшкига.
Телбадек чопаман,
Лолман кўркига.

ЎРИК ГУЛИ

Бахорда ўрик гуллади қийғос,
Келинчакнинг ҳарир рўмоли мисол.
Боларилар бўлиб парвона ҳамроз,
Гулнинг дудоғидан олишади бол.

Шабада сийпалар гулнинг оразин,
Муаттар ифори анқир ҳавода.
Андалиб мастона куйлар дил розин,
Ишқ ғазалин айтар субҳи сабода.

ИСИРИК

Бўйнимга шодалаб тақайми сени,
Ё дасталаб бағримга босай гул янглиғ?
Солланиб-солланиб лол этдинг мени,
Бувимдан меросим, тилсим исирик.

Шифобахш гиёҳсан, лукмони ҳаким,
Мафтункор баргларинг жажжи ва сарик.
Ёмон кўз ва ҳасаддан асрайсан доим,
Замондан-замонга, элчим исирик.

Бепоён саҳродир сенинг ватанинг,
Ардоқлисан, иззат эъзозга лойик.
Хонадон тўридир сенинг маконинг,
Эзгуликка ҳар дам ёр, ирим исирик.

ТОҒЛАР

Булут билан бўйлашган,
Куёш билан қўллашган.
Қадим қўшиқ куйлашган,
Азамат, мағрур тоғлар.

Момо Ҳавога маскан,
Одам Ато зор кутган.
Висол, дийдорга етган,
Арофат азиз тоғлар.

Бошида қор оқ салла,
Кифтин ювар шалола.
Пойида чексиз дала,
Серсавлат гўзал тоғлар.

Ҳавосидан шод юрак,
Рух енгил мисли варрак.
Орзу соф, тилак юксак,
Табобат ҳаким тоғлар.

Асрларга сиз сирдош,
Олам-ла мангу йўлдош.
Даврлар аро кўҳна тош,
Синоат сирли тоғлар.

*Тошкент, Сўҳоқ
1998 й. июнь.*

БАҲОР

Олам ёш қизлардай безанди чунон,
Осмонни қоплади қушлар чуғури.
Қалбимда ажиб ҳис жўш урар шодон,
Ўлкамда барқ урар кўклам сурури.

Булут қанотида майин найсонлар,
Ер юзин сийпалаб ғуборин ювар.
Юртимга бахш этар турфа эҳсонлар,
Шодликдан чечаклар кўзини очар.

Мустақил диёрнинг сўлим баҳори,
Қалбларга бахш этди юксак ифтихор.
Тонг билан бошланар шодлик наҳори,
Хур ўлкам, муборақ фасли навбаҳор.

ҚИЗҒАЛДОҚ

Гүзал лолақизғалдоқ,
Шоҳидек товланасан.
Кўксинг узра парча доғ,
Шамолда тебранасан.

Мунча гүзал ва маъсум,
Қиз болага ўхшайсан.
Кўксинг қора доғ нечун
Сўраганда титрайсан?

Алдандингми нокасга,
Жаннат ваъда этдими.
Тенг эмас у хор-хасга,
Қон йиғлатиб кетдими.

Титрамагин, бўлди бас,
Бошқа савол бермайман.
Ёнимда тур бир нафас,
Жаннатни тенг кўрмайман.

Малҳам бўлай ярангга,
Секин силай япроғинг.
Хол бўлгин боғ Эрамга,
Ёш кўрмасин қароғинг.

Гүзал лолақизғалдоқ,
Шоҳидек товланасан...

ШУДРИНГ

Майса япроғида марварид шудринг,
Олмос жилосидек кўзни олади.
Унинг гўзаллигин сиз ҳам бир кўринг,
Кўнглингизга ажиб гулу солади.

Шудринг жилвасига боғланди дилим,
Таърифин айтишга лол қолди тилим.

Унинг чиройидан завқларга тўлдим,
Авайлаб қўлимга олмоқчи бўлдим.

Мен улардан хўп нафис шодалар тизиб,
Бўйнимга дур каби такмоқ истадим.
Олмоқчи бўлдим-у, қўлларим чўзиб,
Замин бағрига у тушди сирғалиб.

Истагим сочилди хаёлдек ҳар ён,
Бу ҳол юрагимни айлади сиёҳ.
Лек қалбимдан келди шундай бир тугён,
Сен ўкинма, бундан ўсар-ку гиёҳ.

МАЖНУНТОЛ

Эшигим ёнида бир туп мажнунтол,
Бош эгиб ҳар эрта беради салом.
Мен унинг ҳуснига бўлиб мафтун, лол,
Секин сочин силаб, этгум эхтиром.

Мажнунтол не сабаб сочинг ёйибсан,
Алифдек қаддингни ергача эгиб?
Нечун мунча ўзинг танҳо сезибсан,
Бевафо кўйдими ироданг букиб?

Қаддинг кўтар, эркам, сочларингни ўр,
Зилол сув пойингда, юзалрингни юв.
Мен билан ҳасратлаш, аҳволимни сўр,
Дардларим қалбимга солади ғулув.

Ғанимлар найранги ўртар дилимни,
Ёймоқ истар жондек пинҳон сиримни.
Дўст тутиниб, сўнгра чоҳлар ковлайди,
Нозик қалбим қиймалашни хоҳлайди.

Азизим, кўтаргин маъюс бошингни,
Ғанимлар кўрмасин кўзда ёшингни.

Кел, дунёга умид билан боқайлик,
Қасд қилганни оташларда ёқайлик.

ҚИЗЛАРЖОН

Қалбингиз тиниқ чашмага ўхшар,
Олам сиз билан яшнаб-яшарар.
Сизга мафтун бутун бир башар.
Жон қизларжон, сиз офатижон.

Гулнинг қатида сизнинг сўзингиз,
Иболи боқар чарос кўзингиз.
Ойдан гўзал сизнинг ўзингиз,
Жон қизларжон, сиз моҳитобон.

Сочингиз ифори анбарафшон,
Садқалар бўлсин сизлар учун жон.
Соф севгингиз юракда пинҳон,
Жон қизларжон, сиз сарвиравон.

Сизлар эурсиз мисли париваш,
Фариштадек сизлар хуру маҳваш.
Гўзал бўлиб қолингиз яккаш,
Жон қизларжон, сиз ширин забон.

БИЛУРМИСАН ҚИСМАТИНГ...

Атлас қанотли
Гўзал капалак.
Жилоланасан
мисли камалак.
Рақс этарсан
парвойи фалак.
Билурмисан
қисматинг, эркам?

Гулзор аро сайр
этасан шўх.

Дунё билан ҳеч
ҳам ишинг йўқ.
Гулзорингдан доим
кўнглинг тўқ.
Билурмисан
қисматинг, эркам?

Беозорсан нафис
ва маъсум.
Чаманзор ҳам
сенгадир мафтун.
Тақдирингдан
гуллар бағри хун.
Билурмисан
қисматинг, эркам?

Дунё ўзи икки
эшикдир.
Тақдиринг манглайингда
битикдир.
Дунёнинг бир томони
кемтикдир.
Билурмисан
қисматинг, эркам?

Умр йўли узун-қисқа.
Тор ва кенгдир.
Лаҳза умринг
мангуликка тенгдир.
Умр тушдир, қолар
яхши номинг ўнгдир.
Билурмисан
қисматинг, эркам?

ҚИСМАТ

Шамолда тебранар
бир туп қизғалдок.
Жуфтини кутади
бесабр мушток.
Кўксида хижрондан
пайдо бўлди доғ.
Эҳ, қисмат экан-да...

Япроқлар тўзғиди,
хаёл сингари.
Шамол олиб кетди
ўйнаб сарсари.
Мунғайиб қолди
бир ғариб каби.
Эҳ, қисмат экан-да...

Қизғалдокдан мерос
хижроннинг доғи.
Тўзғиган барглардир
ишқнинг фироғи.
Муҳаббат достонининг
йўқдир адоғи.
Эҳ, қисмат экан-да...

ГУЖУМ

Йўл бўйида бир туп гужум,
Ўсар даврга юз тутиб.
Бутоғида қушлар гавжум,
Шўх сайрайди шод бўлиб.

Хордиқ олар соясида,
Хар бир ўтган йўловчи.
Гужум шоддир бағри бутун,
Танга сиғмас севинчи.

Ёлғизликдан чекмас фарёд,
Мевам йўқ деб қилмас афсус.
Мавжудод-ла бағри обод.
Бошқа ҳақда йўқдир хусус.

ОНАЖОН

Қалбимда жўш урар кучли ҳаяжон,
Титрайди кўлимда тутган қаламим.
Бугун сизга атаб, азиз онажон,
Изҳор этай дилда нелар борлигин.

Бағрингизда улғайдим, камолга тўлдим,
Меҳр чашмангиздан баҳраманд бўлиб.
Халқим хизматига сазовор бўлдим,
Қаршингизда турибман сарбаланд бўлиб.

Қайғу дуч келганда турдим мен тоғдек,
Тиз чўкмадим ғанимга совуқ бир тошдек.
Аммо қаршингизда бугун, онажон,
Чексиз таъзимдаман, дилда эҳтиром.

Жонингиз жонимга этиб сиз пайванд,
Мени яратдингиз дил эъзозидан.
Бахтлиман, бўлибман мен сизга фарзанд,
Ўргулайин мен хуш овозингиздан.

БЎЗТЎРҒАЙ

Навбаҳорда жам бўлиб қушлар,
Ажиб тилда кўшиқ қуйлашар.
Мафтун бўлиб тинглайди башар,
Фақат нега бўзлар бўзтўрғай?

Баҳор сенга бермадими бахт,
Бўзлатдими сени хиёнат.
Чанг солдими бахтинга калхат,
Бўзтўрғайим, нега бўзлайсан?

Тожинг бору аслида бетахт,
Ошенинг бузиб, айлашдими қасд.
Маконингдир дала, қиру дашт,
Бўзтўрғайим, нега бўзлайсан?

Нолишларинг эзди юрагим,
Юзларимни ювдилар ашким.
Сўзлар топиб, келар юпаттим,
Бўзтўрғайим, нега бўзлайсан?

Беш кунликдир ўзи бу дунё,
Хар бошда бор бир талай ғавғо.
Бу оламда ғам чекма асло,
Бўзтўрғайим, нега бўзлайсан.

ЁМҒИР ЁҒДИ

Ёмғир ёғди кун буйи эзиб,
Рухимда бир ҳорғинлик сездим.
Хаёллар қанотида кезиб,
Рухимга осойиш изладим.

Ёмғири йўқ макон изладим,
Ва қидириб топдим ҳам уни.
Аммо рухим топади ором,
Кўмсаб турар ёмғирли кунни.

Майли, ёғсин ёноқларимга,
Шабнам каби киприкка қўнсин.
Майли, қўнсин дудоқларимга,
Кўшиқ бўлиб қалбимга сингсин.

ТАБИАТ – ОНАЖОН

Табиат бағридан изладим ором,
Япроқлар шивиридан тингладим калом.
Қушлар навозишида ажиб бир муқом,
Табиат – онажон, сенга эҳтиром.

Шабадалар куй чалиб, куйлашди алёр,
Калдирғочлар тизилиб айтишди ёр-ёр.
Солланиб турфа гуллар таратди ифор,
Табиат-онажон, сенга эҳтиром.

Ойнадек сувларда аксимни кўрдим,
Шод бўлиб, сочимни майдалаб ўрдим.
Жамолингта беҳад маҳлиё бўлдим,
Табиат-онажон, сенга эҳтиром.

Буюк ҳакимдирсан, дардларга даво,
Олам сен-ла кўзга кўринар зебо.
Ўзингсан барчага муқаддас маъво,
Табиат-онажон, сенга эҳтиром.

ЯЛПИЗ

Арик лабида бўй чўзди ялпиз,
Жажжи барглари баҳмалга монанд.
Ифори гўёки бокира бир қиз,
Сармаст айлаб хаёлингни этар банд.

Солланади шабадада мастона,
Мушки анбари борлиқни тутар.
Бағрида авайлаб, бўлиб парвона,
Табиат ҳар баҳор ялпизни кутар.

ЛОЛА САЙЛИ

Лола сайлига чиқайлик, эркам,
Бағрига чорлар гўзал наботот.
Борлиққа назар сол, жуда ҳам кўркам,
Бу дамлар тушимга кирарди бот-бот.

Ёмғир сувига юз чаяр лола,
Гўзал орази ғубордан фориг.
Кўринар узокдан бўлиб шарора,
Барча сўз мактовлар унгадир тортиғ.

Гўзал ёноғинг акс этар унда,
Бағридаги хол қоп-қора кўзинг.
Нигоҳлар узилмас ҳеч тўймас дийда.
Бунда шоирона бўлар ҳар сўзинг.

Айланиб рақс этар шўх капалак,
Қушлар хониши ўзгача ва соз.
Болалар қўлида ранг-баранг варрак,
Баҳор, сенга шеърим бўлсин пояндоз!..

РАЙҲОН

Табиат бағрида хилма-хил гуллар,
Ранглар жилосидан кўзлар қувонар.
Қизлар ёноғи-чи, гулдан ранг олар,
Ошиқлар қўлида гулхандай ёнар.

Жамики гулларни севаман чексиз,
Аммо гули райҳон мен учун азиз.
Майда гул баргларин ўпиб силайман.
Ифорида бировни ёниб излайман.

НИЛУФАР

Жиянимга

Сув бағрида ўсар нилуфар,
Оби ҳаёт унинг бешиги.
Нафис эрур худди тонг қадар,
Қуёш нури унинг эрмаги.

Ой ёғдуси унга пайваста,
У юлдуздан олгандир андоз.
Зилол сувлар чайқалар аста,
Тўлқин унга бўлар пояндоз.

Нилуфар гул ёшлик баҳори,
Покиза, оқ орзулар мисол.
Эзгу туйғу қалбнинг сурури,
Ёғду сочар гўёки хилол.

ҚАЛДИРҒОЧ

Миттигина қалдирғоч,
Сени кўриб бўлдим шод,
Узоқлардан келибсан,
Соғинганим билибсан.

Мунисим, ёнимга кел,
Кўлгинамга қўна қол.
Айтадиган сўзим кўп,
Тоқат қилиб кулоқ сол.

Қанотларинг силайин,
Юзларингдан ўпайин.
Ҳасратларим бир дунё,
Сенга баён этайин.

Сен ўзинг жажжи бир қуш,
Муҳаббатингдир улкан.
Инсонни севиб сархуш,
Бош узра уй курасан.

Сендаги меҳр-оқибат,
Ҳаммада тенг бўлсайди.
Ер юзидан қабоҳат,
Узлатга чекинарди.

Инсонлар олсин таълим,
Сенинг юксак меҳрингдан.
Ва қилсинлар минг таъзим,
Лол қолсинлар сеҳрингдан.

КЎКЛАМНИ КУТАР КЎНГИЛ

Изғирин кўз очирмас,
Қиш фасли ҳеч шошилмас.
Далада елар шамол,
Қуёш кўрсатмас жамол.
Қишнинг фаҳри оппоқ қор,

Жуда гўзал нақшинкор.
Рақс этиб кўнар ерга,
Манзур бўлай деб элга.
Ой соғинар юлдузни,
Куёш эса кундузни.
Тўқсон кунда роса қиш,
Бизга келтирди ташвиш.
Ҳар жон кутар кўкламни,
Безасин деб ўлкамни.
Ёриб булут кўксини,
Куёш бобо нур сочди.
Сувда кўриб аксини,
Бинафша хандон отди.
Чарақлаб кетди олам,
Барча бўлди шод-хуррам.
Гулдираб чакди чакмок,
Яшариб кетди ўтлоқ.
Шивалаб ёғди найсон,
Эл кутар катта эҳсон.
Чикди чучмома, ялпиз,
Ва бўтакўз, оқ наргис.
Кувноқ ва шўх қалдирғоч,
Баҳор элчиси ҳар чоғ.
Ноғора чалди лайлак,
Осмонда ёй камалак.
Қизлар чикди далага,
Атроф тўлди яллага.
Момолар бугун чаққон,
Сумалак чун осар қозон.
Кўк сомса-ю ва ҳалим,
Ноз-неъмат лим-лим.
Болалар шодон кувноқ,
Завқ бағишлар арғимчок.
Куёш ҳамал буржида,
Куй кўшиқлар авжида.
Кириб келди Наврузой,

Оламга бериб чирой.
Этагида гул чечак,
Бўлиб мисли келинчак.
Атрофга бокди шўх-шан,
Ҳамма ёқ бўлди равшан.
Бўлсин қадаминг кутлуғ,
Бу йил режалар улуғ,
Бахтга тўлсин кенг олам.
Биздан чекинсин алам,
Кут-барака мўл бўлсин,
Бизга ёруғ йўл бўлсин.
Юртим, Наврўз муборак,
Севинчдан тепар юрак.

МАҲБУБ БЎЛДИМ

Сочларингни силар шаббода,
Мушк анбаринг анқир ҳавода.
Сархуш айлар мисоли бода,
Маҳбуб бўлдим, айла наззора.

Юзларинг ойдир, қошларинг кундуз,
Қипригинг мадҳида тополмадим сўз.
Кўзларинг ёғдуси гўёки юлдуз,
Маҳбуб бўлдим, айла наззора.

Қоматинг адл, хижолат шамшод,
Болдек сўзингдан кўнгилдир обод.
Сўзларим тингла, гўзал паризод,
Маҳбуб бўлдим, айла наззора.

Қалбим туғенин этайин ошкор,
Ишқим баёнин сўйлайин такрор.
Кўнглимни очдим қолмади асрор,
Маҳбуб бўлдим, айла наззора.

ИЗҲОРИ ДИЛ

Нозимага

Нигоҳларинг мисоли оху,
Қора қошлар қалдирғоч қанот.
Оразингдан ёғилар ёғду,
Таърифингни мадҳ этар баёт.

Зийнатингдир хулқ ила одоб,
Ақли расо — тенсиз оқила.
Иқболингдан кўнгилдир обод,
Пок ниятлар сенга ҳавола.

Муҳаббатим сенга пояндоз,
Олам умрин этайин тортик.
Анбар гуллар йўлингта пешвоз,
Сени севгум жонимдан ортик.

БИБИХОНИМ

Жаҳонгир Темурнинг
севимли ёри,
Бибихоним, Бибижоним
бибижон.

Гўзалликда танҳо
Турон дилбари.
Номингиз машҳурдир
билади жаҳон.

Темур бобом сизга
саждалар қилган.
Қабонгиз барини
суртган кўзига,
Сиз зукко дилбарни
малак деб билган.
Шукроналар айтган
тақдир измига.

Шоирлар назмида
ўтли ғазалсиз.
Шаффоф туйғу бўлиб
оқади наво.
Кўшиқлар оҳангида
сайқалсиз.
Даврлар аро янграб
турар бу садо.

МУАЛЛИМ

Ҳаётнинг гултожи азиз муаллим,
Шогирдлар камолин истар ҳар доим.
Энгу эзгу тилаклар юракда лим-лим,
Олам борича туринг, муаллим.

Сиз йўлчи юлдузсиз, йўл бошловчи зот,
Шаҳдам қадам ташлар толиб кўнгли шод.
Илмингиз машғалдир, сизга ёр сабот,
Олам борича туринг, муаллим.

Кумуш сочларингиз заҳмат маҳсули,
Юздаги ажинлар машаққат йўли.
Бугун таъзимдадир шогирдлар кўли,
Олам борича туринг, муаллим.

Қадрингиз юксакдир юлдузга қадар,
Меҳрингиз оташи шамсга баробар.
Нафақат устозсиз – волида, падар,
Олам борича туринг, муаллим.

МАВЛУДА ҚИЗ

Чиройингдан лол оху,
Қароғинг сочар ёғду.
Тишларинг дуру инжу,
Мафтунман, Мавлуда қиз.

Соҳибаи билимсан,
Илм-ла дилинг равшан.
Фан боғинг бўлсин гулшан,
Камол топ, Мавлуда қиз.

Юракда нафис туйғу,
Тилагинг доим эзгу.
Ҳеч кўрма ғаму қайғу,
Бахтли бўл, Мавлуда қиз.

МУСАВВИРГА

Мусаввир расмимни чизмоқ истади,
Кўлида мўйқалам, хаёлга толди.
Мусаввир, не бўлди, нега тўхтадинг,
Қандай ўй хаёллар асирга олди?

Маҳзун чехрам сени ўйлатдимми-ё,
Дилдаги туғён юзга кўчдимми?
Мусаввир, не бўлди, нега тўхтадинг,
Илҳом париси кўлдан учдимми?

Илтимос, мусаввир, айблама мени,
Кўзларимга боққин, кўзларимни чиз.
Мусаввир, не бўлди, нега тўхтадинг,
Гар дардин укмасанг, чизмагин ҳаргиз.

Кўзларимда бутун олам мужассам,
Ғам, ташвиш ва қувонч қорачикда жо.
Мусаввир, не бўлди, нега тўхтадинг,
Бу айни ҳақиқат эмасдир рўё.

Фараҳли дамларда қувончдан порлар,
Жозиба бағишлар гулгун чехрага.
Мусаввир, не бўлди, нега тўхтадинг,
Шоир бу дамни тизар мисрага

Мусаввир , илтимос, борини чизгин...

БОЛАЛИК ДУНЁСИ

Катта туфли кийибсан, эркам,
Улғайишни қилдингми ҳавас?
Тезда етиб келадир ул дам,
Болаликнинг гаштин сур сен ҳам.

Далада югур мисоли жайрон,
Изингдан елиб етмасин шамол.
Сувда суз, бўлсин балиқлар хайрон,
Тупроқни кечиб, сен топгин камол.

Капалак-ла ўйна завққа тўлиб,
Тол хивичдан ясаб ол тойчоқ.
Бу даврнинг осмонида ой бўлиб,
Нур таратиб тургин сен чақноқ.

Ййра, дилда армон қолмасин,
Қайтиб келмас бу дамлар асло.
Фақат қолар ширин хотира,
Ва сеҳрли мафтункор дунё.

Улғайишнинг ташвишлари кўп,
Ҳаёт уммон, биз эса маллоҳ.
Чанг-тўзони кўзга ташлар чўп,
Сени доим кўлласин оллоҳ.

Ҳар даврда бор тошу тарозу,
Ғуноҳу савобни тортиб туради.
Элинг сендан бўлмаса рози,
Тўлқин сени четга суради...

Ҳар нарсанинг вақти бор, эркам,
Ўз вақтида ҳар нарса суюк.
Болаликнинг даврин сур бекам,
Зар сатрлар-ла битилар бу ҳам.

ГҶДАК ИСИ

Жажжи кўлчаларинг
сийпалар юзим.
Маъсум табассуминг
лаб очган гунча.
Юзларингга боқиб
кувонар кўзим.
Болдан-да ширин
бўлибсан мунча.

Сархуш айлаб, сеҳрлар
муаттар исинг.
Хижолатдир бу исдан
хатто жами гул.
Борлиғимни чулғади
гўдаклик ҳисси,
Бу туйғу асирига
айландим буткул.

ХАДИЧА

Мафтунингман, Хадича,
Хушрўйсан кизлар ичра.
Лабларинг мисли гунча,
Яратганга тасанно.

Рафторингдан товус лол,
Кокилларинг мажнунтол.
Кўрк бағишлар дона хол,
Табиатга тасанно.

Зар бармоқли оқила,
Кулгиси шўх шалола.
Меҳрим сенга ҳавола,
Волиданга тасанно.

СИФИНАМАН СЕНГА, ШЕЪРИЯТ

Хаяжондан энтикканимда,
Ё ғамларга чўккан онимда,
Ё дўстлар-ла кўришсам дийдор,
Гоҳ рақибдан чексам-да озор,
Талпинаман сенга, шеърият.

Кувончларим сенга битаман,
Ғамларимни сенга тўкаман,
Кулиб, йиғлаб сенга айтаман,
Ҳамроз топмай сенга қайтаман,
Интиламаман сенга, шеърият.

Сен нур бўлиб руҳимга кирдинг,
Ташвишларим елкамдан инди,
Сен ўзингсан ширин бир ором,
Қалбимдаги чашмаи илҳом,
Сиғинаман сенга, шеърият.

ТИЛСИЗ МАКОН, ТИЛСИМ МАКОН

*Барчамиз бу йўлда аммо
Ким кейин, ким илғари
Чустий.*

Туғилганмиз бир куни,
Фоний дунёда меҳмон.
Ва кетармиз бир куни,
Боқий дунёга мезбон.

Тилсим макон бағирлаб,
Қанча руҳлар ётибди.
Тирикларни сағирлаб,
Шу манзилга етибди.

Навбатлию навбатсиз,
Аралаш экан дунё.
Ким кейин, ким илгари,
Билиб бўлмайди асло.

Тилсиз экан бу макон,
Тилсим экан бу макон.

Эртакдаги ёрилтош,
Сизга эмасми ўхшаш?
Эслайман кўзимда ёш,
Ҳаёт эртакка ўхшар.

Ёрилган тош, ёрилгин
Мен бобомни кўрайин,
Аҳволини сўрайин.

Ёрилган тош, ёрилгин,
Мен бувимни кўрайин,
Дийдорига тўяйин,
Йиғлаб суҳбат курайин,

Тилсиз экан бу макон,
Тилсим экан бу макон,

Кароматинг кўрсатгин,
Қон-қардошим кўрайин.
Соғинчларим сўйлайин,
Сенга раҳмат айтайин.

Кетдилар, келмадилар,
Бир хабар бермадилар.
Кўз ёшим кўрмадилар,
Ҳолимни сўрмадилар.

Чексиз кайғуга ботдим,
Рухларини ёд этдим.
Ғамни едкамдан отдим,
Дилимга таскин топдим.

Тилсиз экан бу макон,
Тилсим экан бу макон.

Жойингиз бўлсин жаннат,
Унда топинг фароғат.
Озор кўрмасин замин,
Тинч ётинг, илоҳи омин!..

Тилсиз экан бу макон,
Тилсим экан бу макон.

МЕНИ ЁЛҒИЗ ҚЎЙИНГ

Гоҳида кўзимга тор бўлар дунё,
Ҳаёлимда замин айланар чаппа.
Юрагим гўёки бўшлиқ бир сахро.
Ором беролмайди руҳимга сабо.

Ёлғизлик истайди, кўнглим ёлғизлик,
Ўз ҳолимга қўйинг, ҳаёл сураин.
Олам ташвишларин унутиб бир зум,
Ҳаёлим-ла ёлғиз суҳбат қураин.

Нега ўз ҳолимга қўймайсиз сира,
Кўзларим селобдан бўлмокда хира.
Юрагим тўфони тинсин бир лаҳза,
Мени танҳо қўйинг, келайин ўзга.

Сўзларимга қулоқ бермадингиз сиз,
Ёнимда турдингиз, сабр-ла сассиз.
Минг таъзим, дўстларим, бердингиз таскин,
Сизларга айтайин беадад таҳсин.

Мени ёлғиз қўйманг асло, дўстларим.

ЖОН АКАМ, ЖОН УКАМ

Алп қоматли, жон акам,
Шер савлатли, жон укам.
Сиз менинг ифтихорим,
Дилимдаги мадорим.
Ҳам шарафим, ҳам шоним,
Сизлар жони жаҳоним.
Суянчим сизлар менинг,
Таянчим сизлар менинг.

Қаерларда бўлмангиз,
Менинг меҳрим билан сиз,
Хизматимга ҳар доим,
Бел боғлаб шай турасиз.

Виқорли тоғ, жон акам,
Ифорли боғ, жон укам,
Суянчим сизлар менинг,
Таянчим сизлар менинг.

Химоячим эурсиз,
Соф меҳрингиз берурсиз.
Икки олам бахтини,
Менга тортиқ этурсиз.

Офтоб сиймо, жон укам,
Тошқин дарё, жон укам,
Суянчим сизлар менинг,
Таянчим сизлар менинг.

Бахтимга омон бўлинг,
Уйимни обод этинг,
Бошимга посбон бўлинг,
Юрагимни шод этинг.

Боғбон мисол, жон укам,
Бўстон мисол, жон укам,
Суянчим сизлар менинг,
Таянчим сизлар менинг.

СЕН КЕЛАСАН

Сунбулада сув тиник, оҳиста оқар,
Шакл ясаб самода турналар ўтар.
Заъфарон япроқлар хазин куй чалар,
Турналардай сен ҳам йироққа кетдинг.

Фасллар ўтар, келар мен кутган баҳор,
Шарқираб, пишқириб, ўйноқлар анҳор,
Яна қушлар қайтар, соз чалар такрор,
Улар қайтди, биргина сен қайтмадинг.

Турналар кўзидан сени сўрадим,
Қалдирғоч куйидан сени изладим,
Қирғоққа тўш урган тўлқинга бордим,
Улар сен ҳақингда бир сўз айтмади.

Айт қайдасан, қайларда қолдинг,
Интизор қалбимни ҳижронга солдинг,
Рухимни қийнадинг, қарорим олдинг,
Ё айт манзилинг, ўзим бораин?

Сени кўргум шабнамнинг титроғида,
Лаҳза меҳмон қизғалдоқ япроғида,
Сени кўргум ўчмас умид чироғида,
Сен албатта оққуш бўлиб қайтасан.

ШАҲРИЗОДА ЭРТАГИ

Нигоҳингиз бунчалар маъюс,
Қорачикда мавж урар уммон.
Ғам селидан ювилмоқда юз,
Тошмоқ учун излайди имкон.

Тилмоч бўлсин нигоҳлар майли,
Менга сўйланг, бўлай ғамгузор.
Бағрингизни ўртаган дардга,
Меҳрим бўлсин минг бора нисор.

Киприқларим дардингиз олсин,
Малҳам бўлсин азоблар учун.
Сизга бўлгум бу кеч Шаҳризод,
Эртак айтгум ҳеч топмас якун.

Эртагим кўп, тугамас ҳеч ҳам,
Улар чексиз ўй, хаёл қадар.
Сизни аста тарк этади ғам,
Қалбингизда оппоқ тонг отар.

МУНДАРИЖА

ИФТИХОР	3	ОНАЖОН	21
МУКАДДАС ШАҲРИМ	4	БЎЗТЎРҒАЙ	21
БУХОРО	4	ЁМҒИР ЁҒДИ	22
КАЕРДАСИЗ, ЛАЙЛАКЛАР	5	ТАБИАТ – ОНАЖОН	22
ШУКРОНА	6	ЯЛПИЗ	23
ВАТАН МЕҲРИ	7	ЛОЛА САЙЛИ	23
МАФТУНИНГМАН, ШЕЪРИЯТ	7	РАЙҲОН	24
НУРГА ОШУФТА ЮРАК	8	НИГУФАР	24
ТОНГ ҚИЗИ	8	ҚАЛДИРҒОЧ	25
ШИРИН ХАЁЛ	8	КЎКЛАМНИ КУТАР	
ХИЛОЛ	9	КЎНГИЛ	25
КЕТМА, ҚУЁШ	10	МАҲБУБ БЎЛДИМ	27
ТУН	10	ИЗХОРИ ДИЛ	28
УМИД ЧИРОҒИ	10	БИБИХОНИМ	28
УМР	12	МУАЛЛИМ	29
ТОНГ	12	МАВЛУДА ҚИЗ	29
ДАДАЖОНИМ	13	МУСАВВИРГА	30
ЎРИК ГУЛИ	14	БОЛАЛИК ДУНЁСИ	31
ИСИРИҚ	14	ГЎДАК ИСИ	32
ТОҒЛАР	14	ХАДИЧА	32
БАҲОР	15	СИФИНАМАН СЕНГА	
КИЗҒАЛДОҚ	16	ШЕЪРИЯТ	33
ШУДРИНГ	16	ТИЛСИЗ МАКОН,	
МАЖНУНТОЛ	17	ТИЛСИМ МАКОН	33
ҚИЗЛАРЖОН	18	МЕНИ ЁЛҒИЗ ҚЎЙИНГ	35
БИЛУРМИСАН ҚИСМАТИНГ	18	ЖОН АКАМ, ЖОН УКАМ	36
ҚИСМАТ	20	СЕН КЕЛАСАН	37
ГУЖУМ	20	ШАҲРИЗОДА ЭРТАГИ	38

Китобни безашда Ўзбекистон халқ рассоми
ИСКАНДАР ИКРОМОВ расмларидан фойдаланилди.

Адабий-бадший нашр

БИБИРАЖАБ ЭРГАШЕВА

НУРГА ОШУФТА ЮРАК

Шеърлар

ДИЛШОД ҚИЛИЧНИНГ "ТУРОНДОТ"
ХУСУСИЙ КОРХОНАСИ

Мухаррир
Мусаввир
Саҳифаловчи
Мусиххих

*И. Зойир
Ж. Съдулла
Т. Смирнова
Д. Қиличева*

Босишга рухсат этилди 10.03.2000 й.да. Бичими 70x90 1/32.
Тип таймс гарнитура. Шартли босма табоқ 1.46. Нашр босма
табоғи. 1.4. Жаъми 1500 нусха. Буюртма № **4183**

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот кўмитасининг
Абдулла Қодирий номидаги Халқ мероси нашриёти.
Тошкент, Навоий кўчаси, 30.

Дилшод Қиличнинг "ТурондоТ" хусусий корхонаси.
Тошкент, Қорабулоқ кўчаси, 21.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот кўмитасининг
1-босимхонасида босилди.
700002, Тошкент, Сағбон кўчаси, 1-берк кўча, 2 уй.

200

Сен нур бўлиб руҳимга кирдинг,
Сеҳринг ила маҳлиё этдинг,
Сен ўзингсан ширин бир ором,
Соф дилдаги чашмаи илҳом,
Сигинаман, сенга шеърият.

